

[Duborg.]

er en noget farlig Vej, vi kommer ind paa dør, og at det ikke vil virke fremmede med Hensyn til at sætte Minedrift i Gang.

Jeg skal ikke her komme dybt ind paa Enkelthederne i Lovforslaget, idet jeg gaar ud fra, at det kommer til Udvalgsbehandling. Mere haster Sagen jo neppe end, at man i Udvalget kan faa Lejlighed til at blive bekendt med de almindelige Regler paa dette Omraade i vore Nabolande.

Jeg skal hermed anbefale Sagen til videre Fremme.

Pürschel: Hvor megen praktisk Betydning det foreliggende Lovforslag vil faa, derom er det meget vanskeligt at udtale sig i Øjeblikket. Det ligger, om jeg saa maa sige, ikke paa Overfladen, man skal vist helt ned i Undergrunden for at faa at vide, hvordan det hænger sammen, eller hvor megen Betydning det vil faa. Derimod er dets principielle Betydning umiddelbart indlysende. Loven rører straks ved det Problem, som vi atter og atter støder paa, nemlig Ejendomsrettens Grænser, og dette giver altid Anledning til, som Professor Vinding Kruse siger, meget lidenskabelige Debatter, der er saa meget mere lidenskabelige, som man ikke rigtig ved, hvad man taler om, og det er som bekejndt den første Betingelse for at faa en rigtig lidenskabelig Debat. I Øjeblikket synes det rigtignok ikke, som om Lidenskaberne i denne Sal vil optændes ved de Spørgsmaal, der røres ved her, men jeg vil dog gerne gøre et Par Bemærkninger om, hvad Ejendomsret egentlig er, thi lige saa sikkert som jeg maa melde mig som en Forsvarer af Ejendomsretten, lige saa sikkert er det, at jeg mener, at man gør denne Sag en daarlig Tjeneste ved at læsse mere paa den, end den kan bære. Det staar for mig som ganske utvivlsomt, at Ejendomsrettens Begreb skifter ned gennem Tiderne, at det er Genstand for Begrænsning nu paa den ene Maade og nu paa en anden Maade, og vel ogsaa for Udvidelser. Og dette er jo ikke noget, som moderne, mere eller mindre inficerede Jurister har fundet paa, og det er heller ikke noget socialdemokratisk Paafund; det er en Tankegang, der gaar igen hos meget konservative Jurister. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse fremføre nogle korte Citater. Professor Matzen, hvem ingen vel vil frakende Karakter af konservativ, siger:

„Paa den indre Forvaltnings Omraade vil det saaledes findes, at Statsmagten i sin Tid af socialpolitiske Hen-

syn har fundet sig foranlediget til at foretage omfattende Reguleringer af Ejendomsforholdene, ligesom den vedblivende i en særlig Grad ordner Ejendomsrettens Udstrækning og Udøvelsesmaade for faste Ejendommens Vedkommende.“

Han nævner som nogle praktiske Eksempler Jordfællesskabets Ophævelse, Fæstegaardes Brug, Fredskovslovgivningen o. s. v.; og der kan jo nævnes en hel Række af Lovbestemmelser, der forhindrer en Mand i at udnytte sin Ejendom uden Hensyn til Omgivelserne. I Professor Vinding Kruses Værk om Ejendomsretten findes citeret nogle Forsøg, der er gjort paa at definere den, og de er for saa vidt ganske morsomme at se paa. Code civil fra 1804 siger, at

„Ejendomsretten er Retten til at nyde (eller bruge) og raade over Tingene paa den mest ubetingede Maade, forudsat at man ikke gør en saadan Brug af dem, som er forbudt af Lovene eller Forordningerne.“

Det vil jo ses, at den Ubetingethed, som den første Del er Udtryk for, tages i høj Grad tilbage i den anden Del. Og den tyske Lovbog fra Aarhundredets Begyndelse, „Bürgerliches Gesetzbuch“, siger:

„Ejeren af en Ting kan, for saa vidt som Lovene eller Trediemands Ret ikke er herimod, raade over Tingen efter sit Forgødtbefindende og udelukke andre fra enhver Indvirken paa den.“

Man vil se, at der i Virkeligheden ikke er saa forfærdelig stor Forskel paa de to Definitioner; og hvad der er endnu morsommere, er, at Sovjetruslands Definition af Ejendomsretten er egentlig heller ikke meget forskellig, idet man siger:

„Ejeren har Ret til indenfor de af Lovens fastsatte Grænser at besidde, nyde (bruge) og raade over Tingen.“

men der er ganske vist det *aber* derved, at i Rusland er der ikke meget, der hedder privat Ejendomsret, idet jo Ejendomsretten til Jorden er ophævet ved nogle Forordninger af 1917 og 1918 ligesom Ejendomsretten til Bygninger.

Jeg har nævnt dette for at gøre det klart, at man ikke naar til noget som helst ved at sige, at det ligger i selve Ejendomsrettens Begreb, at en Mand har Ret til alt, hvad der ligger under hans Ejendom. Jeg har mødt dette Standpunkt udenfor denne Sal, og derfor vil jeg gerne straks tage Afstand fra det.

Det Spørgsmaal, hvor langt Ejendomsretten strækker sig, var jo i gamle Dage nærmest, men ingenlunde ubetinget, begrænset til Spørgsmaalet om Overflade.